

عنوان مقاله:

ایالت فارس، کانون مبارزه و مقاومت علیه استعمارگران انگلیس در جنگ جهانی اول 1914-1918م/1332-1334 ه.ق

محل انتشار:

همایش بین المللی فارس در جنگ جهانی اول (سال: 1389)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسنده:

محمدامیر شیخ نوری - عضو هیات علمی دانشگاه الزهراء تهران

خلاصه مقاله:

ایالت فارس، در دوره ی قاجار یکی از گسترده ترین و ثروتمندترین ایالت های کشور بود، که در بسیاری از وقایع سرنوشت ساز سال های آغازین قرن بیستم میلادی نقشی اساسی و تأثیرگذار ایفاء نمود. در دوره ی ناصرالدین شاه قاجار و در ماجرای قیام تنباکو، روحانیت پیشرو فارس با حمایت مردم آن منطقه و پیش از صدور حکم تاریخی آیت الله میرزای شیرازی با واگذاری این امتیاز به بیگانگان مخالفت کرده و به شهادت اسناد تاریخی آیت الله فال اسیری نخستین روحانی بود که در شیراز سخنرانی کرده و مردم را به اعتراض علیه این امتیاز دعوت نمود. در آستانه ی انقلاب مشروطیت ایران و به دنبال ماجرای موسیونوز بلژیکی مدیر کل گمرکات ایران در دوره ی مظفری، فارس بعد از تهران، دومین منطقه ای بود که در دوران حکمرانی شعاع السلطنه فرزند کوچک ناصرالدین شاه، به سبب تعدیات و ستمگری های او، مردم آن ایالت قیام کرده و خواستار عزل وی از حکمرانی فارس شدند. 1 جنبش مردم فارس، آن چنان گسترش یافت که حکومت مرکزی مجبور گردید، شعاع السلطنه را برکنار و علاءالدوله را به حکومت فارس منصوب نماید. در دوران حکمرانی علاءالدوله در فارس بود که بعد از دو ماه مبارزه ی مردم تهران و شهرستان ها، مظفرالدین شاه فرمان مشروطیت را صادر کرد. در دوره ی محمدعلی شاه قاجار و استبداد صغیر، ایالت فارس از کانون های اصلی مشروطه خواهی بود، هر چند در این دوره به دلیل برکناری ظل السلطان از حکمرانی فارس و جانشینی آصف الدوله جنبش مشروطه خواهی در شیراز دچار افول گردید، اما با قیام آیت الله سید عبدالحسین لاری در لارستان که از مناطق تابعه ی ایالت فارس بود، آن منطقه به یکی از مهم ترین کانون های مشروطه خواهی جنوب کشور تبدیل شد و توجه همه ی ناظران داخلی و 3 خارجی را به سوی خود جلب نمود. با فتح تهران و حاکمیت بختیاری ها بر دستگاه های دولتی به دلیل عدم حضور مشروطه خواهان شیراز در این واقعه ی مهم، موقعیت آنان تضعیف گردید و همین امر سبب گردید تا جریان امور به زیان مشروطه خواهان شیراز طی شود.

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/168039>

